

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΡΓΟ: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ
"ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ" ΚΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ
ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ
ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΘΩΡΑΚΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
"Η ΣΩΤΗΡΙΑ"

ΘΕΣΗ: ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 152, ΑΘΗΝΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: .....

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΤΜΗΜΑ Α : ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
ΤΜΗΜΑ Β : ΓΕΝΙΚΑ	5
1.1 Τίτλος του Έργου :	5
1.2 Λογική διάρθρωση του Έργου :	5
1.3 Στοιχεία Κυρίου του Έργου :	5
1.4 Στοιχεία Υπόχρεου για την Εκπόνηση του Σ.Α.Υ.	5
1.5 Σύντομη Περιγραφή του Έργου :	5
1.6 Περιγραφή φάσεων εκτέλεσης του Έργου	5
ΤΜΗΜΑ Γ : ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ	7
ΤΜΗΜΑ Δ: ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	18
1.7 Οδηγίες σύνταξης	18
ΤΜΗΜΑ Ε: ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	20
1.8 Διόδοι προστασίας στο εργοτάξιο και πρόσβασης στις θέσεις εργασίας	20
1.9 Διόδοι κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός του εργοταξίου	21
1.10 Χώροι εγκατάστασης του βασικού μηχανικού εξοπλισμού.....	21
1.11 Χώροι αποθήκευσης.....	21
1.12 Χώροι σπύλλης οχημάτων και επικίνδυνων υλικών.....	21
1.13 Χώροι υμείνης, εστίασης, πρώτων βοηθειών.....	21
ΤΜΗΜΑ ΣΤ: ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	22
1.14 Σκυροδετήσεις.....	22
1.15 Μηχανικός Εξοπλισμός.....	22
1.16 Δικίνηση Φορτίων	24
1.17 Εκσκαφές	24
1.18 Υπαίθριες εργασίες σε συνθήκες καύσωνα.....	25
1.19 Ομάδες εργαζόμενων υψηλού κινδύνου	27
1.20 Ασφαλής εργασία κατά την δικίνηση φορτίων	28
1.21 Ασφάλεια εργασίας σε βροχερό καιρό στην κατασκευαστική βιομηχανία.....	30
1.22 Θόρυβος	33
1.23 Ηλεκτρικό ρεύμα.....	34
1.24 Εργασίες με κριώματα.....	34
1.25 Επαγγελματικές ασθένειες σχετικές με την εργασία στα τεχνικά έργα	35
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	37

ΣΧΕΔΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ & ΥΓΕΙΑΣ (ΣΑΥ)

(Π.Δ. 305/96, άρθρο 3, παράγραφοι 4, 5, 6, 9, 9, 10)

ΤΜΗΜΑ Α : ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το παρόν Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας συντάχθηκε σύμφωνα με το Π.Δ. 305/96 και την απόφαση ΔΕΕΠΠ/α.κ./85/14.05.2001/ΦΕΚ 686 Β' 01.08.2001 «Κυθέρωση του Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητων στοιχείων για την έγκριση μελέτης στο στάδιο της οριστικής μελέτης ή / και της μελέτης εφαρμογής σε κάθε δημόσιο έργο». Το αρχικό αυτό Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας περιλαμβάνει πληροφορίες οι οποίες θα πρέπει να ληφθούν υπόψη από τον Ανάδοχο κατασκευής του έργου στα πλαίσια της διαχείρισης της Ασφάλειας και της Υγείας κατά τη φάση κατασκευής.

Ο Ανάδοχος επίσης, θα πρέπει να λάβει υπόψη του τις γενικές αρχές πρόληψης του εργασιοκού κινδύνου που αναφέρονται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 17/96, προσαρμοσμένες για τα τεχνικά έργα και συγκεκριμένα:

- Την εξάλειψη των κινδύνων στην πηγή τους
- Την αντιμετώπιση των κινδύνων στην πηγή τους.
- Την εκτίμηση των κινδύνων που θα μπορούν να αποφευχθούν και τα προτεινόμενα μέτρα πρόληψής τους.
- Την περιγραφή της μεθόδου εργασίας και του τυχόν, απαιτούμενου εξοπλισμού, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο λόγω υψηλής επικινδυνότητας κατά την κατασκευή, συντήρηση ή επισκευή του έργου
- Την αντικατάσταση επικινδύνων υλικών από λιγότερα επικίνδυνα
- Την προτεραιότητα στη λήψη μέτρων συαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας
- Την προσαρμογή στις τεχνικές εξελίξεις.
- Τις αρχιτεκτονικές, τεχνικές ή και οργανωτικές επιλογές προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.
- Την πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των διαφόρων αυτών εργασιών η φάσεων εργασίας.
- Το σχεδιασμό ενός συστήματος διαχείρισης της πρόβλεψης του εργασιοκού κινδύνου, στο οποίο θα αναφέρονται συγκεκριμένα οι ρόλοι και αρμοδιότητες των στελεχών διοίκησης του έργου, καθώς και των ειδικών θεσμών για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου (Τεχνικός Ασφαλείας, Συντονιστής Ασφαλείας και Υγείας των Εργαζομένων), που προβλέπονται από την νομοθεσία

Επίσης θα περιλαμβάνονται οι βασικές διαδικασίες ασφαλείας και υγείας της εργασίας (π.χ αναφορά εργατικών απειρημάτων, εκτακτής ανάγκης, χρήση εκρηκτικών,

κατάρτισης προσωπικού, ιατρικών εξετάσεων) καθώς και οδηγίες ασφαλών εργασιών, όπου αυτές απαιτούνται (π.χ. χρήση μέσων ατομικής προστασίας εργασίας σε ύψος).

Σκοπός του συστήματος είναι να αποτελέσει την βάση για τον σχεδιασμό ενός ολοκληρωμένου συστήματος οργάνωσης και διαχείρισης της ασφάλειας από τον ανάδοχο κατασκευής.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, καθώς και με βάση τα προβλεπόμενα στην Αποφ.ΔΙΠ/ΑΔ/οικ/177/2-03-01 (ΦΕΚ 263/Β/14-03-01) και τα υποδείγματα που εκδίδονται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, καταρτίστηκε το παρόν Σχέδιο και ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας του έργου, πληρώνοντας τις παρακάτω προϋποθέσεις :

- Πληροφορίες για κινδύνους που δεν μπορούν να αποφευχθούν.
- Εναλλακτικές μεθόδους εργασίας για εργασίες που οι κίνδυνοι δεν μπορούν να αποφευχθούν.
- Για τον εναπομείναντα εργασιακό κίνδυνο, θα πρέπει να αναφέρονται συγκεκριμένα μέτρα για την πρόληψη του.
- Πληροφορίες για υλικά κατασκευής που μπορεί να προκαλέσουν κινδύνους για την υγεία των εργαζομένων.
- Μελέτες για κατασκευές, διατάξεις και εξοπλισμούς που αποποιούνται για εργασίες υψηλού κινδύνου και προκύπτουν από τις μελέτες (ειδικά τύποι κλωβμάτων, διατάξεις για πρόσδεση κατά την εργασία σε ύψος, μεγάλα ορόσηματα ή επιχώματα κ τ λ)
- Διαδικασίες για τον χειρισμό θεμάτων ασφαλείας και υγείας για μελέτες που γίνονται αφού έχει αρχίσει η κατασκευή του έργου
- Πληροφορίες για υπάρχοντα δίκτυα υπηρεσιών κοινής ωφελείας

Ο Συντελεστής Ασφάλειας και Υγείας του έργου υποχρεούται να κάνει την αναθεώρηση του Σχεδίου και του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας της Μελέτης, να παρακολουθεί τις εργασίες όσον αφορά θέματα ΑΥΕ και να συντάξει τον τελικό ΦΑΥ.

Το ΣΑΥ αναπροσαρμόζεται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, στο δε (ΦΑΥ) εμπεριέχονται οι ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει. Συνεπώς ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας συμπληρώνεται σταδιακά και παραδίδεται με την ολοκλήρωση του Έργου στον ΚιΕ ενημερωμένος ώστε να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου έτσι όπως κατασκευάστηκε.

ΤΜΗΜΑ Β : ΓΕΝΙΚΑ

1.1 Τίτλος του Έργου :

«ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ "ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟΥ" ΚΤΗΡΙΟΥ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΘΩΡΑΚΟΣ "Η ΣΩΤΗΡΙΑ"»

1.2 Ακριβής διεύθυνση του Έργου :

Το κτίριο βρίσκεται στην Αθήνα στην λεωφόρο Μεσογείων 152, εντός του γενικού νοσοκομείου νοσημάτων Θώρακος Αθηνών "Η ΣΩΤΗΡΙΑ".

1.3 Στοιχεία Κυρίου του Έργου :

Όδός : .....
Γραφ.Κωδ. : .....
Τηλ. : .....
Τελέφαξ : .....
E mail : .....

1.4 Στοιχεία Υπεύθυνου για την Εκπόνηση του Σ.Α.Υ.

ΤΙΤΛΟΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Όδός και αριθμός έδρας: .....
Τ.Κ.: .....
Πόλη: .....
Τηλ. ....
Φακ: .....

1.5 Σύντομη Περιγραφή του Έργου :

Αντικείμενο του έργου αποτελεί η αποκατάσταση του κτιρίου του "Στρατιωτικού" κτιρίου του γενικού νοσοκομείου νοσημάτων Θώρακος Αθηνών "Η ΣΩΤΗΡΙΑ", που είναι χαρακτηρισμένο σαν διατηρητέο κτίριο, στο πλαίσιο της αποκατάστασης και επανάχρησής του.

Το έργο αφορά σε οικοδομικές επεμβάσεις στα υπάλαχον κλίμακας και στη στέγη του κτιρίου που αντικαθίσταται, την καθαίρεση ασύμβατων κατασκευών, τα αρμολάνημα των επιφανειών των όψεων, την επιφυσμική ενενάμτων, την συντήρηση-αντικατάσταση των δοπέδων και ξύλινων κουρωμάτων, την κατασκευή διαχωριστικών τοίχων και ψευδοροφών καθώς την αφαίρεση των εξωτερικών χρωματισμών των όψεων του κτιρίου. Παρόλληλα εκσυγχρονίζονται οι ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις του κτιρίου.

1.6 Περιγραφή φάσεων εκτέλεσης του Έργου

Οι κύριες φάσεις υλοποίησης του έργου είναι οι εξής :

1. Καθαράσεις και αποξηλώσεις στο κτίριο και τον περιβάλλοντα χώρο.
2. Εκκαθάριση στον περιβάλλοντα χώρο
3. Κατασκευή ενισχύσεων φερουσών Λεοδομίων με ενέματα.
4. Κατασκευή ξύλινων στεγών.
5. Κατασκευή αρμολογημάτων και επιχρισμάτων.
6. Κατασκευή δαπεδοστρώσεων και επενδύσεων
7. Ενκατάσταση υδραυλικής
8. Εγκατάσταση αποχέτευσης
9. Εγκατάσταση κλιματισμού – εξαερισμού
10. Εγκατάσταση ηλεκτρικών ισχυρών ρευμάτων
11. Εγκατάσταση ηλεκτρικών ασθενών ρευμάτων
12. Ξύλινα κυψώματα (επισκευή-συντήρηση-αντικατάσταση)
13. Ψευδοροφές με γυψοσανίδες
14. Χρωματισμοί
15. Θερμομονώσεις υγραμονώσεις

Για την κατασκευή του έργου θα χρησιμοποιηθούν επί τόπου :

- Κατάλληλα κάθε φορά, σε μέγεθος και είδος μηχανήματα για τις απαιτούμενες υπάρχοντων στοιχείων καθώς και για την διενέργεια των απαιτούμενων εκκαθαριών.
- Κατάλληλα μηχανήματα, μικρά ηλεκτρικά κομπρεσέρ χειρός, ηλεκτρικός κόφτης μετάλλων, εργαλεία χυφός (σκαπάρια, μεταλλικό μαχαί, φτιλέρια, καρτόνια, ζεμπίλια).
- Εργαλεία εδάφους ηλεκτρικά (μηχανές παρασκευής κονιαμάτων, κλίπ), σιδηρά πλαίσια για την σύνθεση των κροωμάτων κλπ.
- Βοηθητικά μέσα: Τυποποιημένες πτυσσόμενες μεταλλικές κλίμακες, μεταλλικά κριώματα
- Δικίνηση. Τα προϊόντα καθαρισμών και εκκαθαριών μεταφέρονται με αυτοκίνητα και απορρίπτονται σε χώρους επιτρεπόμενους από την αστυνομία.

Γενικά πάντως στην κατασκευή θα χρησιμοποιηθεί από τον Ανάδοχο όποιο μέσο θεωρηθεί αυτός προσαφορέτερο και ενσωματωμένο στην κάθε συγκεκριμένη περίπτωση με έγκριση της Επιβλέψης.

ΤΜΗΜΑ Γ : ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΠΟΥ ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΟΥΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Λαμβάνοντας υπόψη οι γενικές αρχές πρόληψης εργασιακών κινδύνων που αναφέρονται στο άρθρο 7 του Π.Δ. 17/96 προσαρμοσμένες στα τεχνικά έργα και ειδικότερα :

- Εξάλειψη κινδύνων.
- Αντιμετώπιση κινδύνων στην πηγή τους
- Εκτίμηση κινδύνων που δεν μπορούν να αποφευχθούν και μέτρα που προτείνονται για την πρόληψή τους
- Περιγραφή της μεθόδου εργασίας και του τυχόν απαιτούμενου εξοπλισμού, όπου αυτός θεωρείται απαραίτητος λόγω υψηλής επικινδυνότητας κατά την διάρκεια κατασκευής, συντήρησης και επισκευής του έργου.
- Αντικατάσταση επικινδύνων υλικών με άλλα λιγότερο επικίνδυνα.
- Προτεραιότητα στα μέτρα ομαδικής προστασίας σε σχέση με τα μέτρα ατομικής προστασίας.
- Προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο.
- Αρχιτεκτονικές, τεχνικές ή/και οργανωτικές εναλλακτικές για την επίτευξη προγραμματισμού των διαφόρων εργασιών και σταδίων εργασίας που γίνονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά.

Οι επισυναπτόμενοι πίνακες που συντίθενται αριθμούνται από προκαταγεγραμμένες «πηγές κινδύνων», κατακόρυφα δε από μη προκαθορισμένες «επίπεδα εργασίας», συμπληρώνονται με αναγραφή των αριθμών 1, 2 ή 3 στους κόμβους του πίνακα, όπου αντίστοιχα εντοπίζεται η πιθανή πηγή κινδύνου. Η χρήση των αριθμών είναι υποχρεωτική, αποδίδει δε την ανάλυση του συντάκτη για την ένταση των κινδύνων

⇒ Ο αριθμός 3 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται ότι:

είτε (i) : η πηγή κινδύνου είναι συνεχώς παρούσα κατά την εξεταζόμενη φάση εργασίας και είναι πολύ πιθανό να συμβεί ατύχημα (π.χ. κίνδυνος κατάρρευσης κατά την εκσκαφή θεμελίων αίπλα σε παλαιά οικοδομή),

είτε (ii) : οι ιδιαίτερες συνθήκες του έργου δημιουργούν αυξημένη πιθανότητα επικινδύνων καταστάσεων (π.χ. κίνδυνος αστοχίας των πρανών εκσκαφής, όταν το έδαφος είναι μικρής συνεκτικότητας ή υδροφορεί κλπ.),

είτε (iii) : ο κίνδυνος είναι πολύ σοβαρός, έστω και αν η πιθανότητα να επισυμβεί είναι περιορισμένη (π.χ. κίνδυνος έκρηξης λόγω απρόσεκτης χρήσης ηλεκτρικού ρεύματος ή γυμνής φλόγας σε χώρο αποθήκευσης εκρηκτικών ή σε δεξαμενή καυσίμων)

⇒ Ο αριθμός 1 χαρακτηρίζει περιπτώσεις όπου :

είτε (i) : η πηγή κινδύνου εμφανίζεται περιοδικά ή με χρονικά διαλείποντα τρόπο (π.χ. κίνδυνοι τραυματισμών από ανατροπές υλικών σε ο κατασκευαστικό εργοτάξιο),

είτε (ii) : δεν συντρέχουν ειδικές αιτίες αύξησης των κινδύνων (π.χ. κίνδυνοι από την κίνηση οχημάτων σε ένα ευρύχωρο υπαίθρο εργοτάξιο).

απε (iii): ο κίνδυνος δεν είναι ασβασός , έστω και αν η πιθανότητα να επηρεαστεί είναι μεγάλη (π.χ. κίνδυνοι από την εκτέλεση υπαθρων εργασιών σε συνθήκες καύσωνα).

⇒ Ο αριθμός 2 χαρακτηρίζει τις θεωρημένες ως «κινδύμεσες» των 1 και 3 περιπτώσεις

Ο Ανάδοχος κατασκευής του Έργου πρέπει να λάβει τεχνικά ή οργανωτικά μέτρα για την πρόληψη και έλεγχο των κινδύνων που ενδέχεται να εμφανιστούν στη φάση κατασκευής και που εισημαίνονται στους Πίνακες που ακολουθούν και όσων άλλων αυτών κρίνει ότι απαιτείται. Επίσης, θα πρέπει να λάβει υπόψη του τις σχετικές νομοθετικές διατάξεις ή και παρατηρήσεις που τίθενται στο κήρυμα Γ καθώς και τις σχετικές με την Ασφάλεια και Υγεία προβλέψεις στην ΕΣΥ και τα λοιπά τεύχη Δημοπράτησης.

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται οι φάσεις εργασιών :

ΦΑΣΗ ΕΡΓΟΥ	ΚΩΔΙΚΟΣ
Καθαυρέσεις – αποξηλώσεις παντός είδους κατασκευών, με τις αποκομιδές των προϊόντων καθαίρεσης - αποξήλωσης	Φ1
Κατασκευή – επισκευή στοιχείων πλήρωσης του Φ.Ο. (εξωτερικών και εσωτερικών τοίχων)	Φ2
Εκτέλεση αρμολαγημάτων στο σύνολο των εξωτερικών επιφανειών της όψης	Φ3
Κατασκευή παντός είδους επικαλύψεων στέγης, τοίχων και οροφών (επιχρίσματα – επενδύσεις)	Φ4
Συνιέρψη-επισκευή -αντικατάσταση ξύλινων κουφωμάτων	Φ5
Δοπεδοστρώσεις παντός τύπου	Φ6
Χρωματισμοί επιφανειών	Φ7
Μονώσεις παντός είδους (θερμομονώσεις – υγραμονώσεις)	Φ8
Κατασκευή των προβλεπόμενων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων	Φ9

Κίνδυνοι	Πηγές κινδύνων	ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ								
		Φ 1.1								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
01100. Ασταθίες εσόδους										
01100. Φυσικά πρηνή	01101	Κατολισθήση - Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης								
	01102	Αποκολλήσεις - Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας								
	01103	Στατική επιφόρτιση - Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός								
	01104	Δυναμική επιφόρτιση - Ομοιόμορφα								
	01105	Δυναμική επιφόρτιση - Ανεπιπέδους								
	01106	Δυναμική επιφόρτιση - Κινητός εξοπλισμός								
	01201	Καταρρέωση - Απουσία / ανεπάρκεια υποστήριξης								
01200. Τεχνητά πρηνή & Εκκακός	01202	Αποκολλήσεις - Απουσία / ανεπάρκεια προστασίας								
	01203	Στατική επιφόρτιση - Υπεριψώση								
	01204	Στατική επιφόρτιση - Εγκαταστάσεις / εξοπλισμός								
	01205	Δυναμική επιφόρτιση - Φυσική αιτία								
	01206	Δυναμική επιφόρτιση - Ανεπιπέδους								
	01207	Δυναμική επιφόρτιση - Κινητός εξοπλισμός								
	01300. Υπόγειες εκκακός	01301	Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανεπιπέδους τμήματα							
01302		Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Ανεπάρκεια υποστήριξης								
01303		Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Καταστροφική υποστήριξη								
01304		Καταπτώσεις οροφής / παρειών. Καταστροφική υποστήριξη								
01400. Καθιζήσεις	01401	Ανεπιπέδους παρκαρέματα εκκακός								
	01402	Προϋπάρχουσα υπόγειο κατασκευές								
	01403	Διόγκηση υπογείου έργου								
	01404	Ερπυσμός								
	01405	Γεωμετρικές / γεωχημικές μεταβολές								
	01406	Μεταβολές υδροφόρου ορίζοντα								

	01407	Υποκαυχή / υπέρηχος																
	01408	Στατική επιφόρτιση																
	01409	Δυναμική καταπόνηση - φυσική οπία																
	01410	Δυναμική καταπόνηση - αυθρονογενής οπία																
	01411	Αρδύση κυμάτων																
	01412	Αρδύση σε μόντων																
	01501																	
01500. Άλλη παγγή	01502																	
	01503																	
02000. Κίνδυνοι από εργαταξιακό εξοπλισμό																		
	02101	Συγκρούσεις οχήματος - οχήματος	1	1	1	1												
	02102	Συγκρούσεις οχήματος - τροχαίων	1	1	1	1												
	02103	Υπερβολικές οχήματος - σταθερού εμποδίου		1	1	1												
	02104	Ευθλίσεις μεταξύ οχήματος - οχήματος																
	02105	Ευθλίσεις μεταξύ οχήματος - σταθερού εμποδίου																
	02106	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Βλάβες συστημάτων																
	02107	Ανεξέλεγκτη κίνηση. Ελλιπής ακνητοποίηση																
	02108	Μέσα σταθερής τροχιάς. Ανεπαρκής τροχιακή																
	02109	Μέσα σταθερής τροχιάς. Εκτροχιασμός																
	02201	Ασταθής άδραση																
	02202	Υπερφόρτιση εδάφους / θαλάσσης																
	02203	Έκκεντρη φόρτιση																
	02204	Εργασία σε πλανός																
	02205	Υπερφόρτιση																
	02206	Μεγάλης ταχύτητας																
02300. Μηχανήματα με κινητά μέρη	02301	Στενότητα χώρου	1	1	1	1												
	02302	Βλάβη συστημάτων κίνησης																

	02303	Ανεπαρκής κάλυψη κινουμένων τμημάτων - πτώσεις							
	02304	Ανεπαρκής κάλυψη κιν. Τμημάτων - πωλητές μελών							
	02505	Ήλεκτριζόμενα μηχανήματα 5 τμήματά τους							
	02506	Θραύση συρματοσχοινών γερανών							
02400. Εργασία χωρίς	02401	Αεροσυμπιεστής.	1	1	1	1			
	02402	Ηλεκτροσυγκόλληση							
	02403								
02500. Πλωτά ναυπηγήματα	02501	Συγκρούσεις πλωτού							
	02502	Συγκρούσεις πλωτού - σταθερού εμπόδου							
	02503	Ανεξέλεγκτη κίνηση, βλάβες συστημάτων							
	02504	Ανεξέλεγκτη κίνηση, ΕΜΠής ακινητοποίηση							
	02505	Βύθιση							
02600. Κατασκευαστικό συνεργείο	02601	Βλάβες υακκινών παροχής αεργόνου							
	02602	Συγκρούσεις πλωτού σε νοθείας δόχη - πλωτό							
	02603	Βύθιση πλωτού πινελείας							
	02604	Τραυματισμός δότη από διακλάση σκάφους							
02700. Άλλη μηχανή	02701								
	02702								
	02703								
03000. Πτώσεις από ύψος									
03100. Οικοδομές - κτίσματα	03101	Κυκεοφίσεις		1	2				
	03102	Κενά τοίχων							
	03103	Κλίμακα							
	03104	Εργασία σε στέγες			2				
03200. Δάπεδα εργασίας - προσκελύσεις	03201	Κενά δαπέδων							
	03202	Πέρατα δαπέδων προς θάλασσα							
	03203	Επικλινή δάπεδα							
	03204	Ολσθηρά δάπεδα							

	03205	Ανίχνιστο λάσπη									
	03206	Αποχία υλικού διατίθου									
	03207	Υπερμεμμενες διοδοι και πεζογέφυρες									
	03208	Κινητές σκάλες και αναμεικτικές	1	1	1	1			1	1	
	03209	Αναρτημένα δάπεδα. Λασταχο ανάσπασης									
	03210	Κινητά δάπεδα. Αποχία μηχανισμού									
	03211	Κινητά δάπεδα. Προσκρουση									
03300. Ικρίωματα	03301	Κανό ικριαμάτων	1	1	1	1			1	1	
	03302	Αναρτητή. Αποχία επιθημιολόγησης									
	03303	Αναρτητή. Αποχία έδρασης									
	03304	Κατάρρευση. Αποχία υλικού ικρίωματος									
	03305	Κατάρρευση. Ανταρπίση					2				
03400. Τάφρα/φρέατα	03401	Πτώση μελών στην εκσκαφή									
	03402	Φρέαρ									
03500. Άλλη μηχανή	03501										
	03502										
	03503										
04000. Εκρήξεις - Εκτοξευόμενα υλικά θραύσματα											
04100. Εκρηκτικό - Ανοπνέεις	04101	Ανοπνέεις βρόχων									
	04102	Ανοπνέεις κατασκευών									
	04103	Αιχλής αναίναξη υπαγώνων									
	04104	Αποθήκες εκρηκτικών									
	04105	Χώροι αποθήκευσης πυρομαχικών									
	04106	Διαφυγή - έκλυση εκρηκτικών αερίων και μυγμάτων									
04200. Δοχεία και δίκτυα υπό πίεση	04201	Φιάλες αερίων / οξυγόνου									
	04202	Υγραέριο									
	04203	Υγρό άζωτο									

	04204	Αίριο πλέγμα																			
	04205	Γυψοπέλεκτα τάπητα																			
	04206	Υποθαλασσιος αγωγός δόθησης λιμνικών																			
	04207	Δίκτυα όδρευσης																			
	04208	Ελαστοδοχεία υδραυλικά συστήματα																			
04300. Αστοχία υλικών επιδόπιση	04301	Ηραχώδη υλικά σε θλίψη																			
	04302	Προστώσεις σπαισμού / αγκυρίων																			
	04303	Κατεδάφιση προστοπέλων στοιχείων																			
	04304	Συμμεπίχωση																			
	04305	Εξαλκεύσεις																			
	04306	Λαξεύσεις / τεμαχισμός λίθων																			
04400. Εκτοξευόμενα υλικά	04401	Εκτοξευόμενο σκυρόδεμα																			
	04402	Λιμνοβολές																			
	04403	Τροχιές / λείκωμα																			
04500. Άλλη πηγή	04501																				
	04502																				
	04503																				
05000. Εκρήξεις – Πτώσεις-μετατοπίσεις υλικών & αντικειμένων																					
05100. Κρίσιμα - φέρων οργανισμός	05101	Αστοχία Γήρινηση	2	2	2	2															
	05102	Αστοχία Στατική επιστοπιση																			
	05103	Αστοχία Φυσική δυναμική καταπόνηση																			
	05104	Αστοχία Ανθρωπογενής δυναμική καταπόνηση																			
	05105	Κατεδάφιση																			
	05106	Κατεδάφιση ποτακειμένων																			
05200. Οικοδομικά στοιχεία	05201	Γήρινηση πλαστικών στοιχείων	2	2	2	2														2	
	05202	Διαστολή - συστολή υλικών																			
	05203	Απορήλιση δομικών στοιχείων																			
	05204	Ακωρημένα στοιχεία & εξοπλισμο																			

	05206	Ψυχική δυναμική καταπόνηση							
	05206	Ανερωματογενής δυναμική καταπόνηση							
	05207	Κατεδάφιση							
	05208	Αρτηρογένεση / αθηροσκλήρωση πρωτοπαρουσιασμένων αγγείων							
05300. Μεταφορόμενα υλικά - Εκφορτώσεις	05301	Μεταφορικό μηχάνημα Ακτινοβιολογία / ακτινογραφία							
	05302	Μεταφορικό μηχάνημα - Ελάβη							
	05303	Μεταφορικό μηχάνημα Υπερφόρτιση							
	05304	Απόκλιση μηχανήματος - Ανεπαρκής έδραση							
	05305	Ατελής / έγκυρη φόρτιση							
	05306	Λειτουργία συσκευασίας φορτίου							
	05307	Πρόσκρουση φορτίου							
	05308	Διακίνηση ανεκμετάλλων μεγάλου μήκους							
	05309	Χημειομηχανική μεταφορά υαλίων φορτίου							
	05310	Απόκλιση χιόνιων υαλίων Υπερφόρτιση							
05311	Εργασία κάτω από ομίχλη								
05400. Στοιβασμένα υλικά	05401	Υπερσφοδύση							
	05402	Ανεπαρκής τελεματική περιηγητική συνάρτη							
	05403	Ανορθολογική απόληψη							
05500. Άλλη πηγή	05501								
	05502								
	05503								
06000. Πυρκαϊές									
06100. Εύφλεκτα υλικά	06101	Έκλυση / έκσπλιξη εύφλεκτων υαλίων							
	06102	Δεξιμένες / ατυμίες κρουσμών							
	06103	Μονωτικά, Σκληρές, ΡΥΟ κλπ εύφλεκτα						1	1
	06104	Ασφαλοστρώσεις / χρήση πίσσας							
	06105	Αυτοανάφλεξη - εδαφικά υλικά							

	06106	Αυτοακόλεξη - σποράγματα							
	06107	Επέκταση εξωγενούς εστίας Ανεπαρκής προστασία							
06200. Επιπθήρες & βροχοκυκλώμ ατα:	06201	Εναέρια αγωγοί υπό τάση							
	06202	Υπόγειοι αγωγοί υπό τάση							
	06203	Εντοιχισμένοι αγωγοί υπό τάση							
	06204	Εργαλεία που ταράζουν εξωτερικό σπιπθήρα							2
06300. Υψηλές θερμοκρασίες	06301	Χρήση φλόγας - αξιανοκαλλήσεις							2
	06302	Χρήση φλόγας - κροσσοκαλλήσεις							
	06303	Χρήση φλόγας - χυτοσίσις							
	06304	Ηλεκτροσυγκολλήσεις							2
	06305	Γυφωκτώσεις αλκίων							
06400. Άλλη πηγή	06401								
	06402								
	06403								
07000. Ηλεκτροπληξία									
07100. Δίκτυα - εγκαταστάσεις	07101	Προϊπάρχοντα ενέερια δίκτυα							
	07102	Προϊπάρχοντα υπόγειο δίκτυα							1
	07103	Προϊπάρχοντα αποσπασμένα δίκτυα							1
	07104	Προϊπάρχοντα κλιμακωτά δίκτυα							1
	07105	Δίκτυο ηλεκτροδότησης έργου							2
	07106	Ανεπαρκής αντικατοπττική προστασία							
07200. Εργαλεία - μηχανήματα	07201	Ηλεκτροκίνητα μηχανήματα							
	07202	Ηλεκτροκίνητα εργαλεία							
	07301								
07300. Άλλη πηγή	07302								
	07303								
08000. Πυργός / Ασφυξία									
08100. Καρό	08101	Υποβρύχια εργαλεία							
	08102	Εργαλεία εν - άνω - πίπωση							

	08103	Βύθιση / ανατροπή πλωτού μέσου								
	08104	Παρόχθια / παράλια έργα κτ. Πλώυ								
	08105	Παρόχθια / παράλια έργα κτ. Ανατροπή μηχανήματος								
	08106	Υπαίθριες λακάνες / Δεξομενές. Πλώυ								
	08107	Υπαίθριες λακάνες / Δεξομενές Ανατροπή μηχανήματος								
	08108	Πλημμύρες / Κατάκλιση έργων								
	08109	Ισχυροί κυματισμοί								
08200. Λαφρυκτικό περιβάλλον	08201	Βόλται / Ιός / Κνούμενος άμμος								
	08202	Υπόνοια, βόθροι, βιαλονκί καθαρισμοί								
	08203	Εξόστια σε οκιρδόμενα, υαβίστια, κλπ.								
	08204	Έργα σε κλαστό χωρο ανεπάρεκτα εξελγόμενα								
08300. Άλλη πηγή	08301									
	08302									
	08303									
09000. Εγκαταστάσεις										
09100. Υψηλές θερμοκρασίες	09101	Συγκολλήσεις / συνιήξεις								
	09102	Υπερθερμα ρευστά								
	09103	Πυρκαϊκές / υα πύρρα								
	09104	Τηγματο μετάλαια								
	09105	Ασκαίτιος / πύρρα								
	09106	Καυστήρες								
	09107	Υπερθερμαίνόμενα μέρη μηχανών								
09200. Καυστικά υλικά	09201	Λαβδότης								
	09202	Οξεία								
	09203									
09300 Άλλη πηγή	09301									
	09302									

09003										
1000. Έκθεση σε βλαπτικούς παράγοντες										
10100. Φυσικοί παράγοντες	10101	Ακτινοβολίες								
	10102	Εόριβος / δονήσεις								
	10103	Υκάνη	1	1	2					
	10104	Υπαίθριο εργασία. Πόντος								
	10105	Υπαίθριο κργασία. Καύσιμα,								
	10106	Χαμηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας								
	10107	Υψηλή θερμοκρασία χώρου εργασίας								
	10108	Υγρασία χώρου εργασίας								
	10109	Υπερπίση / υποπίση								
	10110									
	10111									
10200. Χημικοί παράγοντες	10201	Διλητηριακά υλικά								
	10202	Χρήση τοξικών υλικών								
	10203	Αμίαντος								
	10204	Αεροσπυράτων								
	10205	Ανοθεμιάς ατμού / βερνίκια, κόλλες, μονωτικά, διαλύτες								
	10206	Κατακόριο αναπνεύσεων								
	10207	Κατακόριο μηχανών βαπτετικής καύσης								
	10208	Συγκολλήσεις								
	10209	Χορκογονικοί παράγοντες								
	10210									
10211										
10212										
10300. Βιολογικοί παράγοντες	10301	Μολυσμένα υδάτινα								
	10302	Μολυσμένα κτίρια								
	10303	Έργασία σε υπαίθριους, βιθρούς βιολογικούς καθαρισμούς								
	10304	Χώροι υγιεινής								

10505									
10506									
10507									

ΤΜΗΜΑ Δ: ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΑΨΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

1.7 Οδηγίες σύνταξης

Για κάθε "πηγή κινδύνων" που έχει επισημανθεί στους πίνακες του Τμήματος Β (στήλη 1), καταγράφονται οι φάσεις όπου υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης (στήλη 2), αναγράφονται οι σχετικές διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που προβλέπουν τη λήψη μέτρων προστασίας (στήλη 3), και συμπληρώνονται τα κατά την κρίση του συντάκτη αναγκαία πρόσθετα ή ειδικά μέτρα προστασίας που επιβάλλονται από τις ιδιαίτερες συνθήκες ή απαιτήσεις του έργου (στήλη 4).

(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΚΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
01101	Φ2, Φ3, Φ4	Ν. 1508/85, ΤΡ. Ν. 178/88, Ν. 186/87, Ν. 2224/94, ΠΔ 17/96	
01102	Φ2, Φ3, Φ4	Ν. 1508/85, ΤΡ. Ν. 178/88, Ν. 186/87, Ν. 2224/94, ΠΔ 17/96	
01103	Φ2, Φ3, Φ4	Ν. 1508/85, ΤΡ. Ν. 178/88, Ν. 186/87, Ν. 2224/94, ΠΔ 17/96	
01201	Φ2, Φ3, Φ4	ΠΔ 1073/81: Τμήμα I	
01202	Φ2, Φ3, Φ4	ΠΔ 1073/81 άρθρα 2,3,5	
01204	Φ2, Φ3, Φ4	ΠΔ 1073/81: άρθρα 7, 10 και Π.Α. 305/96. Παράρτημα IV, Β.1, παρ 10	Ν' απαγορευθεί η χωρίς λόγο παραμονή προσωπικού κοντά στα τρανζίστορ εκσκαφών
02101(01-03)	Φ2, Φ3, Φ4	ΠΔ 1073/81: άρθρο 5, Π.Α. 305/96, Τμήμα II Π.Α. 778/80: άρθρα 12, 14, 15, Π.Α. 295/90, Π.Α. 325/94	Όχι πρέπει να ληφθούν μέτρα κυκλοφορικού ελέγχου
02301	Φ2, Φ3, Φ4, Φ5	Π.Α. 305/94, Π.Α. 89/89 Π.Α. 1073/81: άρθρο 67,73	Όχι πρέπει να συντηρούνται και να ελέγχονται όλα τα μηχανήματα και να λαμβάνονται μέτρα για την αποφυγή της έκθεσης τους

(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**) εργοζόμενων σε κινδύνους από βλάβες υγρογόνιμων.
02401	02, Φ4	Π.Δ. 395/94, Π.Δ. 89/99	
02404	03, Φ4	Π.Δ. 395/94, Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 1073/81 άρθρο 67,76	
03401	Φ2, Φ3, Φ4	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 9 11, 12, 40, Π.Δ. 778/00: αρθ. 20	Όλες οι τάφρα και τα επικίνδυνα χάσματα πρέπει να εξασφαλιστούν από πλάκας ή φερμελάκια.
03402	Φ2, Φ3, Φ4	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 9, 11, 12, 40, Π.Δ. 778/80: αρθ. 20	Όλες οι τάφρα και τα επικίνδυνα χάσματα πρέπει να εξασφαλιστούν από πλάκας ή φερμελάκια.
04207	02, Φ3, Φ4	Π.Δ. 83/91, Γ.Δ.42/03 & Α.Π. 7753/160/88	
05105		Π.Δ. 1073/81: άρθρα 18,27,28,38	Η καταδάφηση των υψηλότερων τμημάτων της λιθοδομής θα γίνει με χρήση παρανοφόρου οχήματος με κλωβό για τον εργοζόμενο, και ελαφρά εργασία χεριός. Στα χαμηλότερα θα γίνει με ελαφρά εργαλεία χεριός, αφού προηγηθούν η κατασκευή ισοκιβίων εργασίας και ο αντιστηρίξεις των τοίχων. Στην περιοχή των εργασιών και σε απόσταση τουλάχιστον 5 m δεν θα υπάρχουν άλλα όργανα πέραν των εργοζόμενων. Ο χώρος θα είναι πάντοτε περιφραγμένος και τα ακαταδάφιστα τμήματα θα αντιστηρίζονται με κάθε πρόσφορο μέσο, μέχρι την ολοκλήρωση των εργασιών.
05302	Φ2, Φ3, Φ4	Π.Δ. 3015/95 και Π.Δ. 1073/81	
05304	Φ3	Π.Δ. 395/94, Π.Δ. 89/99, Π.Δ. 1073/81: άρθρο 67,76	
07102	Φ2, Φ3, Φ4	Π.Δ. 305/96, άρθρο 3 και Π.Δ. 1073/81: άρθρο 75	Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα ασφαλείας όπως κοταβίωση τοιού, κατασκευή ειδικών ζυλών

(1) ΠΗΓΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	(2) ΦΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	(3) ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ (*)	(4) ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ - ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ Ή ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΕΝΕΧΟΥΝ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ (**)
07202	Φ2, Φ3, Φ4	Π.Δ. 305/96	πλασικών – περιθωρίων ασφαλείας σε σημεία συνήθων διαδικασιών.
09101	Φ3	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 96, 104	Πρέπει να διατίθενται κατάλληλα μέτρα ασφαλείας προστασίας.
09105	Φ4, Φ5	Π.Δ. 1073/81: άρθρα 96, 104	Για την αντιμετώπιση του κινδύνου επαρκώς με εκπατή ασφαλή, πρέπει να χρησιμοποιείται η ασφάλεια που προδιαγράφεται στις ΟΣΜΕΟ και ο Ανάδοχος να παρέχει την κατάλληλη εκπαίδευση για την προστασία των εργαζομένων.

(*) Αναφέρονται οι διατάξεις της νομοθεσίας που περιέχουν τα απαιτούμενα κάθε φορά μέτρα (π.χ. άρθρο 33 παρ.β του Π.Δ. 1073/81)

(**) Περιγράφονται μέτρα που κατά την κρίση του συντάκτη απαιτούνται για την προστασία των εργαζομένων, αλλά δεν προβλέπονται από τη νομοθεσία ή η πρόβλεψη δεν είναι επαρκής για τη συγκεκριμένη περίπτωση. Επίσης εδώ πρέπει να περιγραφούν και τα ειδικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν για τις εργασίες που ενέχουν ειδικούς κινδύνους (βλ. άρθρο 3, παρ.β του Π.Δ. 305/96).

ΤΜΗΜΑ Ε: ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Λόγω της φύσης των προβλεπόμενων εργασιών, και της έκτασης επέμβασης, το εργοτάξιο δεν νοείται κατ'ανάγκη ενιαίο σε όλο το μήκος του. Η ασφάλεια παρακάτω σε κενυτάξιο ισχύει όπως αυτό θα οριοθετείται κάθε φορά με χαρακτηριστικό και εύκολο αντιληπτό τρόπο, ανάλογα με την πρόοδο εκτέλεσης του έργου.

1.8 Δίοδοι προσπέλασης στο εργοτάξιο και πρόσβασης στις θέσεις εργασίας.

Οι χώροι και τα δάπεδα εργασίας, οι οδοί κυκλοφορίας και οι προσβάσεις στο εργοτάξιο πρέπει να έχουν ελάχιστο πλάτος 80 cm. Οι οδοί προσπέλασης προς τις θέσεις εργασίας, χώρους διαμονής και χώρους εργαλείων πρέπει να διατάσσονται και συντηρούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε οι απασχολούμενοι να μπορούν να μεταβαίνουν και να απεχωρούν ασφαλώς.

1.9 Δίοδοι κυκλοφορίας πεζών και οχημάτων εντός του εργοταξίου

Εντός του εργοταξίου πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανονισμοί ασφαλούς κυκλοφορίας τόσο για την κίνηση των πεζών όσο και για την κίνηση μεταφορικών μέσων και οχημάτων. Η διέλευση και παραμονή ατόμων στα χώρα του εργοταξίου υπαγορεύεται, εκτός από το εξουσιοδοτημένο για την κατασκευή του έργου προσωπικό.

Για την ασφαλή κυκλοφορία πεζών και οχημάτων και μηχανημάτων εντός του χώρου του εργοταξίου ισχύουν οι διατάξεις του κώδικα οδικής κυκλοφορίας (ΚΟΚ).

1.10 Χώροι εγκατάστασης του βασικού μηχανικού εξοπλισμού

Τα βαριά εργαλεία θα ασφαλιζονται επί τόπου ενώ τα μικρότερα (εργαλεία χεριών, μικροσυσκευές κλπ.) θα αποθηκεύονται σε διαμορφωμένους χώρους αποθήκευσης με ευθύνη των εργατών που τα χρησιμοποιούν.

1.11 Χώροι αποθήκευσης

Δεν προβλέπεται η δημιουργία αποθηκών καυσίμων, λιπαντικών και. Οι μικρές ποσότητες που απαιτούνται θα παραδίδονται καθημερινά από τοπικά πρατήρια καυσίμων.

1.12 Χώροι συλλογής αχρήστων και επικίνδυνων υλικών

Τα υλικά αυτά θα οδηγούνται άμεσα προς την πλησιέστερη επίσημη χωματερή μέσω φορτηγών.

1.13 Χώροι υγιεινής, κατάρτισης, πρώτων βοηθειών

Στο εργοτάξιο θα υπάρχει πρόχειρο μικρό φαρμακείο για την παροχή των πρώτων βοηθειών τοποθετημένο σε θέση εύκολη πρόστη και υπό την επίβλεψη εντεταλμένου προσωπικού. Το φαρμακείο θα πρέπει να διαθέτει κατ'ελάχιστο τα ακόλουθα είδη:

- Σκεύασμα για το κάψιμο
- Εισπνεύσιμη σπρωγία
- Αποστειρωμένες γάζες κυτία των 5 εκ., 10 εκ. και 15 εκ.
- Επίδεσμοι γάζης των 0,10*2,50
- Το γωνιακό επίδεσμο
- Λευκοπλάστ ρολό
- Γουαπίδα
- Ύφασμα λεπτό για καθαρισμό (cleaning tissue)
- Αντισηπτικό διάλυμα (κατά προτίμηση μεσκούροχρωμ)
- Υγρό σαπόνι εντός πλαστικής συμπιεσμένης φιάλης
- Ελαστικός επίδεσμος
- Αντισταμινική αλοιφή
- Ψευδοεπιπτικό
- Αντισηπτικός ορός
- Ενέσιμο κορτιζονούχο σκεύασμα των 100mg (αντισηπ)
- Σύριγγες πλαστικές μιας χρήσεως των 5 cc – τεμ.3

- Σέρβες πλαστικές μιας χρήσεως των 10 cc – τεμ.3
- Δοκία αντιδιαρροϊκά
- Δοκία αντιόξινα

Η ιατρική κάλυψη των εκτάκτων περιστατικών θα γίνεται σε πρώτη φάση στο κοντινότερο Κέντρο Υγείας.

Το έργο, σε ορισμένα σημεία απαιτεί ικνώματα για την κατασκευή του, συνεπώς θα γίνει με ευθύνη και δαπάνες του Αναδόχου, πρόσθετη μελέτη για αυτά

ΤΜΗΜΑ ΣΤ: ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

1.14 Σκυροδετήσεις

Σε όλα σχεδόν τα τεχνικά έργα υπάρχουν εργασίες σκυροδέτησης, είτε αυτές είναι ένας τοίχος αποστήθιξης είτε ο φέρων οργανισμός ενός κτηρίου. Οι εργασίες αυτές, είναι εκείνες που, από την φύση τους οργανώνουν την μορφή του εργοταξίου. Πρόκειται δηλαδή για εκείνες τις κρισιμικές κατασκευές, όπως για παράδειγμα μία κλίμακα, που δημιουργούν προϋποθέσεις στα διάφορα επίπεδα εργασιών.

Στις εργασίες σκυροδέτησης, χρησιμοποιείται ένας μεγάλος αριθμός σκευών εργασιών, οι οποίοι εργάζονται υπό την καθοδήγηση ειδικευμένων τεχνιτών, γεγονός το οποίο καθιστά κρισιμότερη την ασφάλεια στις εργασίες αυτές.

Σημεία προσοχής

- Ο ξυλότυπος είναι μια πρόχειρη κατασκευή και η υπερφόρτωσή του τοπικά εγκυμονεί κινδύνους κατάρρευσης.
- Το Μέσα Ατομικής Προστασίας που πρέπει να χρησιμοποιούν κατά τις εργασίες καλειπτεχνίας οι εργοζήμενοι, εκτός του κράνους, πρέπει να είναι κατάλληλα επιλεγμένα για να προστατεύουν τα άνω και κάτω άκρα.
- Κατά την φαρτοεκκάρπωση του σπληνίου για το σιδέρωμα, πρέπει να απογορευτεί η διέλευση οποιουδήποτε κάτω από τα ανυψωμένα φορτία.
- Τα κινούμενα μέρη των μηχανών που χρησιμοποιούνται για την κοπή ή κάμψη του σπληνίου πρέπει να φέρουν τους κατάλληλους προφυλακτικές για την αποφυγή ατυχημάτων.
- Κατά τις εργασίες σκυροδέτησης δεν πρέπει να μετακινείται κανείς, κάτω ή κοντά στον ξυλότυπο.
- Τα πιπλίσια μετά από ναυπό σκυροδέματα πρέπει να απομακρύνονται γρήγορα από τα σημεία διέλευσης των πεζών για να μην προκληθούν ατυχήματα.

1.15 Μηχανικός Εξοπλισμός

Οι παραδοσιακές μέθοδοι εκτέλεσης των τεχνικών έργων εγκαταλείπονται και η εκμηχόνιση των έργων προχωρεί με γοργά βήματα, έχοντας ήδη προσεγγίσει έναν κοσμοπονητικό βαθμό στα μεγάλα ιδιωτικά και δημόσια έργα.

Οι συμβάσεις εκτέλεσης τεχνικών έργων του Δημόσιου τομέα αναφέρουν ως απαραίτητη προϋπόθεση τη διάθεση του απαραίτητου εξοπλισμού εκ μέρους του

Αναδόχου του έργου. Ο εξοπλισμός ποικίλει ανάλογα με το είδος των εργασιών, το μέγεθός τους και την ιδιαίτερη δυσκολία τους (τοπικές συνθήκες), με εξαίρεση των τυπικά εξοπλισμό ο οποίος απαιτείται για τη μεταφορά υλικών και προσωπικού – ο οποίος επίσης ποικίλει.

Οι μηχανές εφευρέθηκαν και χρησιμοποιούνται για να λύσουν προβλήματα. Δυστυχώς, η κακή χρήση, ο ασαφής χειρισμός και η πλημμελής συντήρηση σε συνδυασμό με εξωγενείς παράγοντες ως προς το μηχανήμα και τον χειριστή, γίνονται αίτια ατυχημάτων.

Σημεία προσοχής

- Ένα μηχανήμα πρέπει να χρησιμοποιείται μόνον για την εργασία(-ες) που έχει κατασκευασθεί.
- Απαγορεύεται η υπερφόρτωση μηχανήματος.
- Μόνον αδειούχοι χειριστές επιτρέπεται να χειρίζονται τα μηχανήματα.
- Η άδεια των χειριστών πρέπει να είναι σε ισχύ.
- Απαγορεύεται η χρήση ερπυστριοφόρων μηχανημάτων σε άσφαλτο.
- Η συντήρηση και η τήρηση καρτέλας (βιβλίου) συντήρησης για κάθε μηχανήμα είναι υποχρεωτική.
- Απαγορεύονται οι αυτοσχέδιασμοί στη χρήση και συντήρηση του μηχανήματος.
- Όλα τα μηχανήματα πρέπει να είναι εφοδιασμένα με πυροσβεστήρα και φαρμακείο.
- Όλα τα συστήματα ασφαλείας πρέπει να λειτουργούν κολώς.
- Ο εξοπλισμός των ανυψωτικών μηχανημάτων πρέπει να αναγράφει το φορτίο ανύψωσης.
- Πιστοποιητικό ανυψωτικής ικανότητας απαιτείται για όλους τους γερανούς.
- Η θέση του μηχανήματος δεν πρέπει να είναι επισφαλής για το ίδιο και για τρίτους.
- Όλα τα Μ.Ε. πρέπει να είναι εφοδιασμένα με άδεια λειτουργίας και πινακίδα «ΜΕ».
- Η κάροτσα των αυτοκινήτων φορητών πρέπει να είναι σκεπασμένη όταν μεταφέρεται άμμος ή 3^{ος}.
- Η επιθεώρηση των ανυψωτικών μηχανημάτων είναι υποχρεωτική και πρέπει να καταγράφεται.
- Ειδικά μέτρα πρέπει να λαμβάνονται λόγω ενσέρμων αγωνών ενέργειας και τηλεπικοινωνιών.
- Προσοχή στα υπόγεια δίκτυα κατά την εκσκαφή τάφρων.
- Ο εξοπλισμός ανύψωσης (σκαπάνια, ιμάντες, συρματόσχοινα) πρέπει να είναι σε καλή κατάσταση. Η επιθεώρησή του είναι υποχρεωτική πριν από τη χρήση του.

1.16 Διακίνηση Φορτίων

Η ανύψωση και η μεταφορά φορτίων στο εργοστάσιο κατά κανόνα γίνονται με χρήση μηχανικών μέσων (γερανοί, παλόνγκα, βαρούλκα κ.λπ.) εν τούτοις εξακολουθούν να υπάρχουν περιπτώσεις που γίνονται χειρωνακτικά.

Οι χειρωνακτικές εργασίες (πυλίσωση, μεταφορά, έλξη, ώθηση ή απόθεση φορτίων), έχουν ως συνήθεις συνέπειες:

- Κόπωση των εργαζομένων
- Καταπόνηση της σπονδυλικής στήλης
- Ατυχήματα
- Καθυστερήση της παραγωγής

Για να γίνει αντιληπτό το μέγεθος του προβλήματος κατά την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, αρκεί να αναφερθεί ότι στη Μ. Βρετανία το 12,5% των εργατικών τραυματισμών οφείλεται στην υπερπροσπάθεια των εργαζομένων. Από αυτούς τους τραυματισμούς, το 74% προκλήθηκε κυρίως από ανύψωση φορτίων, ενώ ως συνέπεια αυτών το 81% των εργαζομένων παρουσίασε σοβαρά προβλήματα στη μέση.

Η χρήση μηχανικών μέσων κάνει την εργασία πιο εύκολη και πιο αποδοτική, παρόλο που σε ορισμένες περιπτώσεις μπορούν να προκληθούν ατυχήματα όπως όταν η λειτουργία του μηχανήματος δεν είναι καλή ή όταν δεν τηρούνται οι κανόνες ασφαλείας κατά τη χρήση του.

Σημεία προποχής:

- Η διακίνηση φορτίων με μηχανικά μέσα πρέπει να προτιμάται σε σχέση με την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων, όπου είναι εφικτή.
- Απαραίτητη είναι η εκ του νόμου πρόληψη των πιθανών ατυχημάτων που μπορούν να προκληθούν κατά την εργασία. Πρέπει να υπάρχει όμως και προληπτικός σχεδιασμός κανόνων από τον εργοδότη για την απουσία τυχόν συμβάντων, όπως και η καταλληλή οργάνωση των θέσεων εργασίας.
- Πρέπει να τηρούνται οι βασικοί κανόνες που διέπουν την ασφαλή λειτουργία και χρήση των μηχανικών μέσων (συσκευές ανύψωσης, αχήματα, χωματουργικά μηχανήματα κ.τ.λ.).
- Πρέπει να προβλέπονται κατά περίπτωση προληπτικά μέτρα ασφαλείας για την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων προκειμένου να αποφεύγονται τυχόν μελλοντικά ατυχήματα.

1.17 Εκσκαφές

Στα περισσότερα τεχνικά έργα απαιτούνται εργασίες εκσκαφών. Οι συνδεδεμένοι κίνδυνοι με τις εργασίες εκσκαφών είναι σημαντικοί, αρκεί να σημειωθεί ότι η υπερχώρηση ενός μόνον κυβικού μέτρου εδάφους αντιστοιχεί περίπου σε 1,2 – 1,5 τόνους βάρας.

Σημεία προποχής:

- Πριν την εκσκαφή απαιτείται έρευνα του εδάφους
- Πριν την εκσκαφή απαιτείται έρευνα των υπαγείων δικτύων
- Η αντιστήριξη πρέπει (αν απαιτείται) να τοποθετείται έγκαιρα
- Οι εκσκαφές πρέπει να περιφρόσσονται κατάλληλα και πλήρως
- Έξοδοι από τις εκσκαφές (π.χ. σκαλιές), πρέπει να υπάρχουν σε αποστάσεις μικρότερες των 24μ μεταξύ τους
- Ο φωτισμός και ο αερισμός βαθέων τάφρων πρέπει να ελέγχεται
- Απαιτείται έλεγχος των εκσκαφών μετά από κάθε βροχοπτώση
- Απογορεύονται αποθέσεις υλικών και εργαλείων σε απόσταση μικρότερη των 60cm από το χείλος του πριανού
- Καμία εκσκαφή δεν είναι ασφαλής
- Απογορεύεται η εργασία σε τάφρους όταν έχουν πλημμυρίσει
- Επιβάλλεται πρόβλεψη απορροής ομβρίων
- Απαιτείται αντιστήριξη όλων των καθέτων στοιχείων ή μετάθεσή τους, όπου κινδυνεύουν από την εκσκαφή
- Απαιτείται ασφαλής νεφύρωση τάφρων για τη διάλευση σχημάτων και πεζών
- Απογορεύεται η υποσκαφή μηχανημάτων
- Απογορεύεται η εργασία στο πόδι του πριανού βαθιών εκσκαφών, αν δεν ληφθούν ειδικά μέτρα
- Η περιφράξη των εκσκαφών πρέπει να γίνεται σε κατάλληλη απόσταση από το χείλος του πριανού

1.18 Υπαίθριες εργασίες σε συνθήκες καύσινας

Οι οδηγίες αυτές ενδιαφέρουν όλους τους εργαζόμενους που ασχολούνται σε υπαίθριες εργασίες.

Θερμική καταπόνηση εργαζομένου εμφανίζεται όταν το άμεσο περιβάλλον εργασίας του είναι πολύ θερμό και σε συνδυασμό με κοπιαστική ή μη εργασία μπορεί να επηρεάσει σημαντικά μείωση παραγωγικότητας ή μείωση της προσοχής που απαιτείται για την αποφυγή ατυχημάτων ή αίσθηση δυσανεξίας ή ακόμη και βλάβη στην υγεία του εργαζομένου. Τέτοια κατάσταση μπορεί να υπάρξει σαν συνέπεια καύσινας της καλοκαιρινής περιόδου.

Καύσινας είναι το μετεωρολογικό φαινόμενο όπου η θερμοκρασία του αέρα που περιβάλλει τον χώρο εργασίας είναι δυνατόν να προκαλέσει κατάσταση θερμικής καταπόνησης και αναγγέλεται από την Εθνική Μετεωρολογική Υπηρεσία.

Οι παράγοντες που καθορίζουν την θερμική καταπόνηση είναι:

- Θερμοκρασία ξηρού θερμομέτρου
- Σχετική υγρασία
- Ταχύτητα αέρα
- Ακτινοβολία
- Βασύτητα εργασίας
- Ενδυμασία

- **Εγκλιματισμός εργαζομένου:** είναι η φυσιολογική διαδικασία που επιτρέπει την προσαρμογή στο θερμό περιβάλλον μέσω της μείωσης του βιομυϊκού μεταβολισμού, της αύξησης της εφίδρωσης και της μείωσης απώλειας ηλεκτρολυτών (άλατα) με τον ιδρώτα. Ο εγκλιματισμός επιτυγχάνεται εντός 7-10 ημερών.
- Κατάσταση της υγείας του.

ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΑΥΣΟΝΑ

Μυϊκές συσπάσεις (κράμπες των θερμιαστών). Παρατηρούνται σε άτομα που εργάζονται σε χώρους με υψηλή θερμοκρασία. Προκαλείται από την έντονη απώλεια αλάτων και υγρών λόγω εφίδρωσης. Εμφανίζονται εντονότερα αν ο εργαζόμενος έχει πει πολύ νερό χωρίς όμως να αναπληρώνει και τα άλατα. Η πάθηση δεν θεωρείται επικίνδυνη. Εμφανίζεται απότομα και έχει τα ακόλουθα συμπτώματα:

- Έντονοι πόνοι και σπασμοί των κοιλιακών και σκελετικών μυών
- Το δέρμα είναι υγρό και ωχρό

Θερμική εξάντληση (κατάρρευση από τη ζέστη). Παρατηρείται συχνότερα σε άτομα που δεν είναι συνηθισμένα να εργάζονται σε περιβάλλον θερμό και υγρό.

Προκαλείται από την υπερβολή απώλεια νερού και αλάτος από το σώμα. Συμπτώματα:

- Εξάντληση, απονία, αδυναμία και ανησυχία του πάσχοντος
- Κεφαλαλγία, κόπωση, ίλιγγος, ναυτία
- Ψώραση θώρα
- Πρόσωπο ωχρό, δέρμα κρύο και κολλώδες, άφθονη εφίδρωση
- Αναπνοή γρήγορη και επιτάλαιο
- Σφυγμός γρήγορος και αδύνατος
- Θερμοκρασία φυσολογική ή πέφτει
- Επώδυνοι μικροί σφυγμοί των κάτω άκρων και της κοιλιάς
- Η κατάσταση μπορεί να φθάσει μέχρι και λιποθυμία
- Η κατάσταση χειροτερεύει αν εμφανισθούν διάρροια και εμετοί

Θερμοπληξία: Παρατηρείται σε άτομο που έχουν εκτεθεί σε περιβάλλον πολύ θερμό και υγρό για μεγάλο χρονικό διάστημα. Προκαλείται από άνοδο της θερμοκρασίας του σώματος λόγω αδυναμίας αποβολής θερμότητας όταν η εφίδρωση εμποδίζεται. Εμφανίζεται αιφνίδια με τα εξής συμπτώματα :

- Εξάντληση και ανησυχία του πάσχοντος
- Κεφαλαλγία, ίλιγγος και υπερβολική αίσθηση ζέστης
- Έντονη δίψα και ξηροστομία
- Δέρμα ζεστό, κόκκινο (έδραση) και ξηρό
- Σε σοβαρές περιπτώσεις εμφανίζονται ερυθρά αιμορραγούντα στίγματα

- Σφυγμός παχύς και έντονος
- Πίεση ελάχ στο ανεβασμένη
- Αναπνοή γρήγορη, ζυθιά και θουβώδης
- Μυϊκές συσπάσεις, κράμπες, παραξυμοί και εμετός
- Λιονίδια απόλεια συνεδήσεως, που γρήγορα γίνεται βαθεί
- Κώμα, θάνατος

1.19 Ομάδες εργαζόμενων υψηλού κινδύνου

Η ανοχή στα θερμικά στρες είναι μειωμένη στους εργαζόμενους που παρουσιάζουν κάποιο από τα κατωτέρω προβλήματα υγείας:

- Καρδιοπάθειες
- Πνευμονοπάθειες (ορισμένες)
- Γενικά νοσήματα
- Σακχαρώδης διαβήτης
- Χρόνια νεφρική ανεπάρκεια
- Διαταραχές ημικτικής λειτουργίας
- Δυσλειτουργία του θυρεοδούς
- Μη ελεγχόμενη υπέρταση
- Αναμία (συγγενείς αιμοσφαιρινοπάθειες)
- Ψυχικά νοσήματα υπό θεραπεία
- Νοσήματα του κεντρικού νευρικού συστήματος
- Δερματοπάθειες μεγάλης έκτασης
- Παχυσαρκία (30% πάνω από το κανονικό βάρος)
- Λήψη ορισμένων φαρμάκων
- Γενικές καταστάσεις
- Γυναίκες σε περίοδο κύησης
- Εργαζόμενοι που δεν έχουν εγκλιματισθεί (π.χ. νέοι εργαζόμενοι, άτομα που επιστρέφουν από ασθένεια ή διακοπές)

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΦΥΛΑΞΗΣ

Ισορροπία υγρών και αλάτων

- Πιθονο δροσερό νερό, περισσότερο από όσο διμής
- Αν δεν έχεις εγκλιματισθεί και ιδρώνεις παλί, ρίχνε αλάτι στο νερό σου (με τη μύτη ενός κουταλιού σε ένα μπουκάλι του λίτροι.)
- Πιην τρεις λίπαρέ και βερ έ γνήματα και μην καταναλώνεις οινόπνευμοτώδη
- Τρώνε φρούτα και λαχονικά

Ενδυμασία

- Τα ρείχα σου να διευκολύνουν τον αερισμό του σώματός σου, να επιτρέπουν την εξάτμιση του ιδρώτα, να είναι ελαφρά, άνετα και παρούδη (βραμβακερά)
- Αν δουλεύεις στον ήλιο ή κοντά σε αισιναβολοίκαες επιφάνειες, φρόντισε να μην αφήνες ακάλυπτα τα πόμια σου

- Κάνε χρήση του συστήματος ψύξης αν αυτό διατίθεται

Υπαίθριες εργασίες

- Μην εργάζεσαι μισόγυμνος στον ήλιο
- Να προσπαθείς να εργάζεσαι περισσότερο στη σκιά
- Φόρα πάντα καπέλο ή το κράνος στο κεφάλι. Σε προστατεύει από την ηλιοση
- Να εργάζεσαι πιο παραγωγικά τις πρωινές ώρες

Εγκλιματισμός

- Δώσε την ευκαιρία στον εαυτό σου να προσαρμοστεί στη ζέση. Σε λίγες μέρες θα νιώθεις καλύτερα
- Πιθανώς να νιώσεις κάποια δυσφορία αν επιστρέψεις από άδεια ή ακόμη και από θαββατοκύριακο. Γι' αυτό πιόσεχε περισσότερο.

ΑΪ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

Αν έχεις κάποιον με συμπτώματα όπως: δυσφορία, εξάνθημα, ίλιγγο, κράμπες κλπ, κόλλεσε αμέσως σφαιρική βοήθεια. Μέχρι να έρθει κανείς να ακολουθεί:

- Εξάπλωσε τον άρρωστο σε σκιά ή σε δροσερό μέρος. Βγάλε τα πολλά ρούχα
- Ψύξε το σώμα του με δροσερό νερό ή βρεγμένα ρούχα
- Φτιάξε αλατούχο δροσερό νερό (ένα κουταλάκι αλάτι σε κάθε ποτήρι νερό) και δίνε στον άρρωστο μισό ποτήρι κάθε πέταριό της ώρας επί μία ώρα ή μέχρι να εξασθενήσουν τα συμπτώματα. Επιπλέον δίνε του αφθονο δροσερό νερό γευιλιά γευιλιά
- Αν αποθυμηθεί βάλε τον σε ασφαλή θέση ανάληψης (μπρούμυτα με το κεφάλι προς την πλευρά όπου το χέρι και το πόδι πρέπει να είναι αναδιπλωμένα)

Σχετική Εγκύκλιος 130329/95

«Αντιμετώπιση της θερμικής καταπόνησης των εργαζομένων κατά το θέρος»

Σημείωση: Οι ανωτέρω οδηγίες είναι επί πλέον των οργανωτικών μέτρων (διαλείματα ή/και παύση εργασίας) που ενδεχόμενο να πρέπει να ληφθούν από την Διεύθυνση του Εργαταξίου ύστερα από σχετική υπόδειξη του Τεχνικού Ασφαλείας.

1.20 Ασφαλής εργασία κατά την διακίνηση φορτίων

A. Οδηγίες για Ασφαλή Ανύψωση Φορτίων

Η ανύψωση φορτίων είναι μία ιδιαίτερα επικίνδυνη εργασία και από τις συχνότερες αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων. Γι' αυτό, εφάρμοσε τις παρακάτω οδηγίες:

1. Έλεγξε εάν οι αρτάνες που χρησιμοποιείς (συρματόσχοινα, αλυσίδες, φασκές ή σκοινιό) είναι σε καλή κατάσταση και ότι ο γόνιζος διαθέτει ασφάλεια. Αν διαπιστώσεις φθορές ή κάποιο ελάττωμα ανάφερε το αμέσως στον προϊστάμενό σου ώστε να αντικατασταθεί.

2. Γενικά να αποφεύγεις να χρησιμοποιείς αργάνες από ινώδες σχοινί γιατί η αντοχή του ποικίλει σημαντικά, ανάλογα με το υλικό που είναι κατασκευασμένο.
3. Αν διαπιστώ
4. σεις ότι ο χειριστής του ανυψωτικού μηχανήματος δεν είναι κάτοχος άδειας ή ανιληφθείς ότι ο χειριστής δεν βρίσκεται σε καλή φυσική κατάσταση λόγω κατανάλωσης αναπνευστικών ποτών, χρήσης φαρμάκων ή κάποιου εμφανούς προβλήματος υγείας ανάφερε το αμέσως στον προϊστάμενό σου.
5. Μην χρησιμοποιείς αυτοσχέδιους κατὰ την πρόσδεση του φορτίου όπως συρματοσχίνα, σχοινιά ή αλυσίδες που έχουν δεθεί κόμβο για να κοντύσουν, αλλά κατάλληλα ναυτικά κλειδιά.
6. Εάν αναρτάς κάποιο φορτίο που αποτελείται από επί μέρους τμήματα φρόντισε να είναι δεμένα σωστά και ασφαλισμένα για να αποφύγεις την πτώση τους από τυχαία κίνηση. Να ζητάς πάντα από τον προϊστάμενό σου να ελέγχει την ανόρθιση.
7. Να χρησιμοποιείς γάντια για την προστασία των χεριών σου από αιχμηρές γωνίες του φορτίου ή από θαυασμένα σύρματα του συρματιούχου σου.
8. Κατὰ την αναρτηση φορτίου με σχοινιά ή φασκιές να φροντίζεις πριν την χρήση τους να μην είναι στριμμένα.
9. Η αργάνη πρέπει να εφαρμόζεται στη βάση του αγκίστρου και όχι στην μύτη του, ώστε να αποφεύνεται η ακούσια μετατόπιση του φορτίου κατά την ανύψωση.
10. Τα φορτία πρέπει να ανυψώνονται πάντα κατακόρυφα.
11. Απαγορεύεται η σπαιδήποτε επιπή με διακινούμενο φορτίο πριν αυτό εδρευθεί και ακινητοποιηθεί με ασφάλεια στον χώρο μεταφοράς του. Να χρησιμοποιείς «αέριδες» (2 σχοινιά) για την καθοδήγηση του φορτίου κατά την ανύψωση και την μετακίνησή του.
12. Μην επέκτεινε κάτω από ανυψωμένο φορτίο και φρόντισε πάντα να σε βλέπει ο χειριστής.
13. Αν ο χειριστής δεν έχει καλή ορατότητα σε κάποιο σημείο της διαδρομής του φορτίου ή προσωπικού εργασίας, πρέπει να υπάρχει έμπειρος κουμαντάδρος για να τον καθοδηγήσει. Κανένας, εκτός από τα πρόσωπα που έχουν την κατάλληλη εμπειρία και εκπαίδευση, δεν πρέπει να κάνει σήματα καθοδήγησης στους χειριστές ανυψωτικών μηχανημάτων.
14. Να αποφεύγεις να εργάζεσαι ή να κινείσαι μέσα στην ακτίνα δράσης του γερανού.
15. Οι εργασίες πρέπει να διακόπτονται εάν υπάρχουν αντίξοες συνθήκες όπως δυνατός άνεμος, κακή ορατότητα, βροχή κλπ.
16. Απαγορεύεται αυστηρά στο προσωπικό να μετακινείται αναρτημένα σε συρματοσχίνα, αγκίστρα, κάδους, περάνες, μπουόμες, ή πάνω σε φορτία.

Β. Οδηγίες για Ασφαλή Χειρωνακτική Διακίνηση Φορτίων

Η χειρωνακτική διακίνηση φορτίων είναι από τις συχνότερες αιτίες πρόκλησης ατυχημάτων και βλάβης της υγείας. Γι'αυτό εφόρμωσε τις παρακάτω οδηγίες:

1. Να χρησιμοποιείς φέρμα εργασίας χωρίς ελεύθερα άκρα που μπορεί να σκαλώσουν κάπου την ώρα της μεταφοράς
2. Να χρησιμοποιείς γάντια εργασίας και υποδήματα ασφαλείας με μεταλλική προστασία δακτύλων και αντιολισθητική σόλα
3. Όταν τα φορτία είναι βαρύ ζήτησε βοήθεια από δεύτερο άτομο. Η χειρωνακτική μεταφορά φορτίων κρύβει πολλούς κινδύνους
4. Κατά την ανύψωση φορτίων πρέπει να εφαρμόζεις τις ακόλουθες αρχές:
  - η σπονδυλική στήλη πρέπει να βρίσκεται σε όρθια στάση
  - τα πόδια να είναι λυγισμένα, ανοιχτά, το φορτίο να βρίσκεται ανάμεσά τους και το ένα πόδι να εφάπτεται στο έδαφος
  - να τοποθετείς το σώμα σου όσο πιο κοντά στο προς ανύψωση βάρος
  - το σημείο λαβής πρέπει να κραπέται σταθερά και με ασφάλεια
  - πρέπει να αποφεύγονται οι περιστροφικές κινήσεις του κορμού του σώματος

Ιδιαίτερη σημασία κατά την ανύψωση φορτίων έχει το ύψος ανύψωσης του φορτίου. Συγκεκριμένα:

- μεταφορά από το δάπεδο μέχρι το ύψος των γονάτων
- μεταφορά από το ύψος των γονάτων μέχρι το ύψος των αγκώνων
- μεταφορά από το ύψος των αγκώνων μέχρι το ύψος των ώμων.

Μεγαλύτερο ύψος ανύψωσης σημαίνει περισσότερη επίπλευση προσπάθεια, όρα και πιο επικίνδυνη.

Κατά την μεταφορά φορτίων πρέπει να εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές

- Οι διαδρομές πρέπει να ελέγχονται πριν την μεταφορά, για τυχόν ύπαρξη μικροπαγίδων και ο φωτισμός να είναι επαρκής
- Αν ένα φορτίο μεταφέρεται από περυσότερο από ένα άτομο πρέπει να συντονίζονται οι κινήσεις τους. Αν τα άτομα είναι περισσότερα από τρία, πρέπει να διατάσσονται καθ' ύψος. Το ψηλότερο από αυτά δεν πρέπει να βρίσκεται ποτέ στη μέση
- Το φορτίο πρέπει να κραπέται κάθετα ως προς το κέντρο βάρους του, με τέτοιο τρόπο ώστε να περιορίζονται οι προσπάθειες για να κρατηθεί σε ισορροπία.

Απαγορεύεται η ρίψη υλικών από ψηλά εκτός αν υπάρχει επιτηρητής που θα φρονίξει να αποκλεισθεί ο επικίνδυνος χώρος, θα προσέχει να μην πλησιάσει κανείς και θα κανονίζει πότε θα αρχίζει η ρίψη.

1.21 Ασφάλεια εργασίας σε βροχερό καιρό στην κατασκευαστική βιομηχανία

Παρέχονται πληροφορίες στους εργοδότες και τους εργαζόμενους της βιομηχανίας κατασκευών σχετικά με την ανανύωση, τον προσδιορισμό και τον έλεγχο των κινδύνων που συνδέονται με την εργασία σε βροχερό καιρό.

Δεδομένου ότι η εργασία είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους που σχετίζονται με τον βραχερό καιρό και τα εργασιακά συστήματα τηρούνται, η εργασία στους χώρους των κατασκευών μπορεί να συνεχισθεί με ασφάλεια.

Η λήψη μέτρων για τον έλεγχο αυτών των κινδύνων θα προσαρμόσει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, θα ωφελήσει τις εταιρείες και τις επιχειρήσεις μέσω:

- της μείωσης των τραυματισμών και των ασθενειών
- των υψηλότερων επιπέδων εργασιακής ικανοποίησης και μείωσης του απουσιασμού
- της αυξημένης αποτελεσματικότητας και παραγωγικότητας

Παράγοντες κινδύνων

Οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την ασφαλή κατασκευή σε βραχερό καιρό είναι οι εξής:

1. Ολίσθηρότητα σε εργασία στα ύψη
2. Ολίσθηρότητα, υγρασία στις επιφάνειες πατωμάτων, τα σκαλοπάτια και τα σημεία στήριξης των ποδιών
3. Κατάρρευση σε εκσκαφές
4. Κίνδυνοι ηλεκτρισμού – βρεγμένα ηλεκτρικά καλώδια, καλώδια, πρίζες, στηρίγματα ισχύος και εξοπλισμός ισχύος
5. Κίνδυνοι συγκόλλησης – π.χ. υγρασία στο χαλυβουργείο
6. Ολισθηρά εργαλεία, λαβές και άλλες επιφάνειες χειρισμού
7. Μειωμένη χειρωνακτική επιδεξιότητα σε μερικές εργασίες
8. Αστραπές κατά τη διάρκεια καταιγίδων
9. Μόλυνση από υπερχειλίση του αποχετευτικού δικτύου

Σε συνθήκες ανέμου, υγρού ή ξηρού, υπάρχουν επιπρόσθετοι παράγοντες κινδύνου στις εργασίες κατασκευής:

1. Χαλαρά υλικά στένης, σανίδες σκαλωσής και άλλα μη ασφαλή υλικά που βυθίζονται σε ύψος
2. Ημιτελείς κατασκευές, π.χ. στέγες ή υπόστεγα
3. Σκαλωσές ανεπαρκώς ασφαλισμένες
4. Μη ασφαλισμένοι τοίχοι ή σκελετοί
5. Ξένη ουσία στα μάτια
6. Οι νεοαναί γίνονται ασταθείς όταν οι άνεμοι ξεπερνούν τις συστάσεις των κατασκευαστών για ασφαλή λειτουργία.

Αν ο αέρας είναι υπερβολικά κρύος, η ασφαλής εργασία μπορεί να επηρεαστεί από την μειωμένη δυνατότητα αίσθησης και λειτουργία των χεριών και των ποδιών. Η ταλαιπωρία που προκαλείται από το υπερβολικό κρύο μπορεί να οδηγήσει σε απροσεξία και αφρημαδα.

Ασφαλή Συστήματα Εργασίας

Ο βροχερός, με ανέμους ή κρύος καιρός, δεν καθιστά απαραίτητα την εργασία κατασκευών μη ασφαλή, υπό την προϋπόθεση τα ασφαλή συστήματα εργασίας να μπορούν να εφαρμοσθούν. Αυτά περιλαμβάνουν:

Οργάνωση εργασίας

Αναδιοργάνωση των κατασκευαστικών εργασιών σε βροχερό καιρό, έτσι ώστε οι εργαζόμενοι να κάνουν περισσότερες εργασίες:

- Κάτω από τμήματα όπου υπάρχουν καλύματα οροφής ή σκέπασμα
- Κάτω από προστατευμένες κατασκευές, π.χ. σκαλωσιές
- Κάτω από προσωρινά προστατευτικά, π.χ. μπουσαμάδες
- Ανούτα βρεγμένα συστατικά στεγνώσουν
- Σε δουλειές που ο βροχερός καιρός δεν τις καθιστά επικίνδυνες

Παρακολουθήστε την πρόβλεψη του καιρού, έτσι ώστε να κανονίζετε εναλλακτικές εργασίες μία ή περισσότερες μέρες πριν.

Βεβαιωθείτε ότι όλες οι ηλεκτρικές εφαρμογές είναι ασφαλείς. Σιγουρευτείτε ότι όλα τα ηλεκτρικά καλώδια βρίσκονται σε αρκετή απόσταση πάνω από το έδαφος.

Ελαχιστοποιείτε τις εργασίες που πρόκειται να γίνουν σε υψηλά σημεία. Βεβαιωθείτε ότι παρέχονται και χρησιμοποιούνται τα μέτρα και ο εξοπλισμός πρόληψης έναντι των πτώσεων – ειδικά στον βροχερό ή με αέρα καιρό. Όπου είναι δυνατόν, προ-συνδέστε δομικά στοιχεία στο έδαφος αντί σε κάποιο ύψος.

Όταν σχεδιάζετε μικροπρόθεσμες εργασίες, αναβάλλετε την προγραμματισμένη εργασία που μπορεί να επηρεαστεί από τη βροχή για πιο στεγνάς μέρες.

Στις προκατασκευασμένες δομήσεις, μελετήστε προκαταρκτικό σχεδιασμό των σκεπασμένων οροφών, για να εξασφαλίσετε προστασία κατά την διάρκεια άλλων κατασκευαστικών εργασιών.

Περιβάλλον εργασίας

- Περιορίστε τις εργασίες σε στεγνές προστατευμένες περιοχές όταν η βροχή καθιστά τις εκτεθειμένες περιοχές επικίνδυνες. Βεβαιωθείτε για καλή αποχέτευση, έτσι ώστε τα εργοτάξια να στεγνώνουν γρήγορα
- Φροντίστε για αντλίες απορρόφησης των πλημμυρών
- Ανεγείρετε προσωρινά σκέπαστρα, π.χ. τέντες και μπουσαμάδες
- Σε περίπτωση ανέμων, βεβαιωθείτε ότι τα λυμένα αντικείμενα και οι εργαλείς κατασκευές είναι δεμένες και στερεωμένες ενάντια στις πιέσεις του ανέμου

Ανέσεις

- Εξασφαλίστε καταφύγια όπου θα υπάρχουν στεγνά ρούχα για να αλλάξεθούν τα βρεγμένα
- Για τον κρύο καιρό, εξασφαλίστε ένα ζεστό καταφύγιο

Ενδυμασία για βροχερό καιρό

- Τα ρούχα που προτιμούνται σε αυτές τις καιρικές συνθήκες για τις κατασκευαστικές εργασίες είναι αδιάβροχα παντελόνια και μπλουζόν με κουκούλα (για να φοριέται με το κράνος ασφαλείας)
- Οι μπότες και τα παπούτσια ασφαλείας θα πρέπει να έχουν σόλες που δεν γλιστρούνε
- Για εργασίες σε βρεγμένες περιοχές θα πρέπει να απαιτούνται ψηλές γαλότσες ασφαλείας

Κατάσταση Υγείας των Εργαζομένων

- Η κατάσταση υγείας μερικών εργαζομένων μπορεί να μειώνει την αντοχή τους στον κρύο ή βροχερό καιρό. Σε τέτοιες περιπτώσεις οι εργοδότες θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις συμβουλές των γιατρών. Οι εργοδότες είναι υπεύθυνοι για την παροχή και την συντήρηση των συστημάτων ασφαλείας των εργαζομένων σε βροχερό καιρό. Οι εργαζόμενοι καλούνται να συνεργασθούν στην εφαρμογή αυτών των συστημάτων

1.22 Θόρυβος

Η πλειοψηφία των ανθρώπων είναι αρκετά ευαίσθητοποιημένη ενάντια σε χημικούς κινδύνους από τον θόρυβο. Και όμως ο υπέρμετρος θόρυβος μπορεί να καταστρέψει τα ευαίσθητα κύτταρα του εσωτερικού του αυτιού σε τέτοιο βαθμό που η ακουστική ικανότητα του εργαζομένου να εξομοιωθεί με αυτήν ενός υπερήλικα πολύ πριν ο πρώτος αγγίξει τη σύνταξη.

Είναι αναγκαίο να επισημανθεί ότι στο ελάχιστο υπέρμετρη έκθεση σε θόρυβο έχει καταστρεπτικές και μη αναστρέψιμες συνέπειες. Για το λόγο αυτό, η μείωση της ακοής πέραν ενός ορίου θεωρείται και νομικά, επαγγελματική ασθένεια.

Σημεία προφύλαξης

- Ο θόρυβος πάνω από 85 Db(A) είναι επικίνδυνος και μπορεί να προκαλέσει μείωση της ακοής.
- Ο θόρυβος μέσων και υψηλών συχνοτήτων (2-5 KHz) είναι ο πλέον επικίνδυνος για την ακοή
- Πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στον κραυστικό θόρυβο (με έμφαση στον μη αναμενόμενο)
- Αύξηση του θορύβου κατά 3 db(A) συνεπάγεται διπλασιασμό της ηχητικής πίεσης, άρα και της βλαπτικότητάς του
- Ο χρόνος έκθεσης στον θόρυβο είναι ανάλογος του βλαπτικού του αποτελέσματος
- Ο θόρυβος αποτελεί αίτιο ή συνείτιο σημαντικό αριθμού ατυχημάτων
- Η συνεχής έκθεση σε θόρυβο προκαλεί ψυχολογική ένταση και επηρεάζει τις φυσιολογικές λειτουργίες του οργανισμού

- Η προσοχή πρέπει να εστιάζει στην εκτίμηση της έκθεσης των εργαζομένων στον θόρυβο περισσότερο, από τον θόρυβο αυτόν καθ'εαυτόν
- Τα Μέσα Ατομικής Προστασίας κατά του θορύβου αποτελούν τη λιγότερο επιθυμητή λύση και δεν πρέπει να επιλέγονται για συνεχή προστασία (έκθεση σε εκπτώρη βάση)

1.23 Ηλεκτρικό ρεύμα

Το ηλεκτρικό ρεύμα παρομοιάζει πολλούς κινδύνους, ιδιαίτερα στα εργοτάξια τεχνικών έργων, όπου οι εγκαταστάσεις είναι προσωρινές, βρίσκονται κατά κανόνα στην ύπαιθρο και το προσωπικό δεν έχει την κατάλληλη εκπαίδευση.

Σημεία προσοχής

- Το ηλεκτρικό ρεύμα παρουσιάζει πολλούς κινδύνους για ατυχήματα. Μπορεί να προκαλέσει πυρκαγιά, έκρηξη, αλλά και αναπηρία, ακρόμη και θάνατο
- Μέτρα ασφαλείας είναι η χρήση χαμηλής τάσης (42V), η μονωτική θέση ή γείωση και ο διακόπτης διασύνδεσης
- Οι εγκαταστάσεις διανομής ενέργειας πρέπει να έχουν καλή γείωση, να έχουν την σωστή θέση στο εργοτάξιο και τα στοιχεία τους να τηρούν τις απαραίτητες απαιτήσεις ασφαλείας από το έδαφος
- Οι κίνδυνοι από τα ηλεκτρικά δίκτυα ποικίλουν ανάλογα με το είδος του δικτύου (ενεργό, υπόγειο ή βοηθητικό)
- Οι πίνακες διανομής και τροφοδοσίας πρέπει να είναι στεγανού τύπου με δυνατότητα ασφάλισης, να είναι νεωμένοι, να έχουν διακόπτη διαφυγής και να συντηρούνται τακτικά
- Οι χωροαπορριπτικές εργασίες πρέπει να εκτελούνται αφού πρώτα έχει ελεγχθεί ο πιθανός κίνδυνος από τα δίκτυα της ΔΕΗ που βρίσκονται στη θέση του έργου
- Οι εργασίες που εκτελούνται κοντά σε δίκτυο της ΔΕΗ πρέπει να γίνονται με ιδιαίτερη προσοχή αφού ο κίνδυνος για πιθανό ατύχημα λόγω επαφής ή προσέγγισης με το δίκτυο είναι μεγάλος
- Τα οπτικά σημεία καθώς και οι ηλεκτρικές συσκευές και τα μηχανήματα πρέπει να παρέχουν προστασία από πιθανή ηλεκτροπληξία.

1.24 Εργασίες με κριώματα

Τα κριώματα χρησιμοποιούνται κατά την εκτέλεση εργασιών σε ύψος στα τεχνικά έργα. Οι σοβαροί κίνδυνοι που ενέχουν οι εργασίες αυτές απαιτούν την πλήρη συμμόρφωση αυστηρών κανόνων ασφαλείας.

Το είδος του κριώματος που χρησιμοποιείται σε κάθε περίπτωση, εξαρτάται κύρια από το ύψος εκτέλεσης των εργασιών

Σημεία προσοχής

- Ανάλογα με το ύψος εκτέλεσης της εργασίας πρέπει να χρησιμοποιείται το κατάλληλο κριώμα

- Για τα σταθερά κριώματα συντάσσεται υπεύθυνη δήλωση, μετά αιό έλεγχος και πριν την έναρξη των εργασιών από τον επιβλέποντα μηχανικό και τον κατασκευαστή, η οποία κατατίθεται στην Επιθεώρηση Εργασίας
- Τα μεταλλικά κριώματα πρέπει να φέρουν τα πιστοποιητικά ελέγχου και να συναρμολογούνται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή
- Η συναρμολόγηση και αποσυναρμολόγηση των κριωμάτων πρέπει να γίνεται υπό εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό
- Τα κριώματα δεν πρέπει να αποσυναρμολογούνται εν μέρει κατά την πρόοδο των εργασιών
- Τα υλικά κατασκευής των κριωμάτων πρέπει να είναι ανθεκτικά και καλά συντηρημένα
- Τα κριώματα πρέπει να στηρίζονται με ασφαλή τρόπο στο έδαφος
- Τα σταθερά κριώματα πρέπει να δένονται με ασφαλή τρόπο στο έδαφος
- Τα δάπεδα εργασίας πρέπει να έχουν πλάτος το ελάχιστον 60cm και να αποτελούνται από τρία μαδάκια
- Τα δάπεδα των κριωμάτων δεν πρέπει να υπερφορτώνονται
- Η σύνδεση των στοιχείων των κριωμάτων πρέπει να γίνεται με τον τρόπο που περιγράφει η νομοθεσία
- Πρέπει να υπάρχουν οπωσδήποτε χιαστί αγκυρίδες
- Πρέπει να υπάρχει σε κάθε δάπεδο εργασίας κρυπτοστή (σε ύψος 1m), παράλληλη σανίδα στο μεσοδιάστημα και θωράκιο (σβαρπέτι)

1.25 Επαγγελματικές ασθένειες σχετικές με την εργασία στα τεχνικά έργα

Οι συχνότερες επαγγελματικές ασθένειες (άρθρο 40 του Κανονισμού Ασθένειας του ΙΚΑ) που συνδέονται με τις εργασίες στα Τεχνικά Έργα, είναι οι εξής:

ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΟΝΟΞΕΙΔΙΟ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ		
Σύντομη περιγραφή νόσου	Εργασίες / Παράγοντες	Προφυλάξεις
<ul style="list-style-type: none"> • Απώλεια αισθήσεων, διόπννοια, σπασμοί • Μέθη από μονοξείδιο του άνθρακα, κεφαλαλγία, ναυτία, ίλιγγος, βόδισμα αυτιών, μείωση μυϊκής ισχύος • Υπολειμματικές νευρικές, ψυχικές και καρδιαγγειακές διαταραχές • Διαταραχές όρασης, μνήμης • Διαταραχές ύπνου και συμπεριφοράς 	<ul style="list-style-type: none"> • Χρήση μηχανών εσωτερικής καύσης εντός κλειστών χώρων • Οδήγηση οχημάτων τα οποία ο αέρας του κλειστού θάλαμου ή καμπίνας προστατευμένα • Πυρκαγιές και εκρήξεις εντός κλειστών χώρων 	<ul style="list-style-type: none"> • Λήψη άμεσων μέτρων γο εξάλειψη ή μείωση εκπομπής μονοξειδίου του άνθρακα με τεχνικά μέσα

ΤΕΤΑΝΟΣ		
Σύντομη περιγραφή νόσου	Εργασίες / Παράγοντες	Προφυλάξεις
<ul style="list-style-type: none"> • Τέτανος σπληνός • Σπληνιτιπιλολογία 	<ul style="list-style-type: none"> • Οικιακές και υπαίθριες εργασίες 	<ul style="list-style-type: none"> • Αντιεπανόμβόλιο

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΟΦΘΙΛΟΜΕΝΕΣ ΣΕ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΔΟΝΗΣΕΙΣ

Σύντομη περιγραφή νόσου	Εργασίες / Παράγοντες	Προφυλάξεις
<ul style="list-style-type: none"> Υπερστικές αρθροπάθειες στην άρθρωση του σκύλου Λοιπτός νόσωση του μυοειδούς Άγγε ακινητικές διαταραχές 	<ul style="list-style-type: none"> Εργασίες κατά τη διάρκεια των οποίων χρησιμοποιούνται αερόσφαιρες (κομπρέσέρ) Κραδύζονια εργαλεία χειρής 	<ul style="list-style-type: none"> Λήψη τεχνικών μέσων για την αποφυγή μειώσεως των δονήσεων στον εργαζόμενο Συχνή διαλείμματα Συχνή αντάλλαξη κολληκόντων Κατάλληλα γόγνια

ΠΑΘΗΣΕΙΣ ΠΡΟΚΑΛΟΥΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΗΧΟ / ΘΟΡΥΒΟ

Σύντομη περιγραφή νόσου	Εργασίες / Παράγοντες	Προφυλάξεις
<ul style="list-style-type: none"> Μείωση της ακουστικής αξιότιμης κοχλιακής πρόσδεσης μη ανατέλιμος και μη επιδεινούμενη μετά τη διακοπή της έκθεσης στο θορυβογόνο περιβάλλον 	<ul style="list-style-type: none"> Χειρισμός θορυβογόνων μηχανών και εργαλείων Παροχή σε περιβάλλον με υψηλό θόρυβο 	<ul style="list-style-type: none"> Λήψη όψεων μετρού για μείωση της έκθεσης με τεχνικά ή οργανωτικά μέσα Χρήση των μέσων προστασίας της ακοής μόνο ως πρόσθετη προστασία ή ως έσχατη λύση Διεξήγηση ήπιας και ακουομετρικών ελέγχων

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΔΕΡΜΑΤΟΠΑΘΕΙΕΣ

Σύντομη περιγραφή νόσου	Εργασίες / Παράγοντες	Προφυλάξεις
<ul style="list-style-type: none"> Δερματίτιδες πρωτοπαθείς και τυοδερματίτιδες Δερματίτιδες δευτεροπαθείς εξεματσειδής 	<ul style="list-style-type: none"> Προσκευή ή/και χρήση τσιμέντου Εργασίες που φέρουν σε επαφή τον εργαζόμενο με πίσσα και ορυκτέλαια 	<ul style="list-style-type: none"> Προστασία του δέρματος με χρήση ελαστικής προστατευτικής ενδυμασίας και γαντιών

ΠΡΩΤΟΠΑΘΗ ΕΠΙΘΗΛΙΩΜΑΤΑ ΔΕΡΜΑΤΟΣ

Σύντομη περιγραφή νόσου	Εργασίες / Παράγοντες	Προφυλάξεις
<ul style="list-style-type: none"> Πρωτοπαθή επιθήλιωματα δέρματος συνήθους συμπτωματολογίας 	<ul style="list-style-type: none"> Εργασίες που φέρουν σε επαφή τον εργαζόμενο με πίσσα, άσφαλτο, τσιμέντο, ορυκτέλαια, παραφίνη καθώς και σύνθετα προϊόντα ή υπολείμματα των παραπάνω ουσιών 	<ul style="list-style-type: none"> Προστασία του δέρματος με χρήση μάσκας ανάλογης του βαθμού συγκέντρωσης των ινών αμύαντου

ΓΙΝΗ ΥΜΕΝΟΠΛΑΘΗΕΣ

Σύντομη περιγραφή νόσου	Εργασίες / Παράγοντες	Προφυλάξεις
<ul style="list-style-type: none"> • Αμιαντώση • Καρδιακές επιπλοκές • Μεσοθωράκιο περιτονιού 	<ul style="list-style-type: none"> • Εργασίες που εκθέτουν των εργαζόμενους σε εσπνοή σκόνης αμιάντου • Παραγωγή και χρήση αμιαντοσιμάντων 	<ul style="list-style-type: none"> • Προστασία της αναπνοής με χρήση μάσκας ανάλογης του βαθμού συγκέντρωσης των ινών αμιάντου • Απαγόρευση του καπνίσματος του φαγητού και της πόσης κατά την εργασία • Απαραίτητη η χρήση ειδικής φόρμας, για να μην μεταφέρεται η μόλυνση από τον χώρο εργασίας στο σπίτι

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΜΕΤΡΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

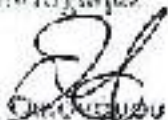
(Όπως αυτά ισχύουν κάθε φορά, με τις προθήκες, τριτογενείς κλπ. καθώς και κάθε άλλο νομοθετικό κείμενο ισχύει και έχει υποχρεωτική εφαρμογή κατά την κατασκευή των έργων)

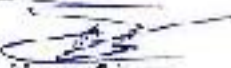
1. Π.Δ. 95 - ΦΕΚ Α.20/17-02-1978
«Περί μέτρων υγιεινής και ασφαλείας των απασχολουμένων εις εργασίας συγκολλημάτων».
2. Π.Δ. 773 - ΦΕΚ Α.193/26-08-1980
«Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών».
3. Π.Δ. 1073 - ΦΕΚ Α.260/16-09-1981
«Περί μέτρων ασφαλείας κατά την εκτέλεση εργασιών εις εργοστάσια οικοδομικών και πόσης σύσσωμα έργων αρμοδιότητας Πολιτικού Μηχανικού».
4. Υ.Α. (ΕΡΓ) 1306/16 - ΦΕΚ Β.154/19-03-1984 «Περί ημερολογίου μέτρων ασφαλείας».
5. Ν. 1430 - 12.04.1984
«Κύρωση της 52 διεθνούς Σύμβασης Εργασίας που αφορά στις διατάξεις ασφαλείας στην οικοδομική βιομηχανία και ρύθμιση θεμάτων που έχουν άμεση σχέση μ' αυτή».
6. Π.Δ. 65 - ΦΕΚ Α.38/18-03-1991
«Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους στο θόρυβο κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 86/188/Ε.Ο.Κ».
7. Υ.Α. (ΕΡΓ-ΒΕΤ) 16440 - ΦΕΚ Β. 756/28-09-1993
«Κανονισμός Παραγωγής και Διαθεσης στην αγορά συναρμολογούμενων μεταλλικών στοιχείων για την ασφαλή κατασκευή και χρήση μεταλλικών σκαλωσιών».
8. Π.Δ. 395 - ΦΕΚ Α.220/19-12-1994

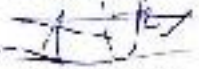
- «Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρησιμοποίηση εξοπλισμού εργασίας από τους εργαζόμενους κατά την εργασία τους σε συμμόρφωση με την οδηγία 89/655/Ε.Ο.Κ.»
9. Π.Δ. 396 - ΦΕΚ Α. 220/19-12-1994
«Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας για τη χρήση από τους εργαζόμενους εξοπλισμών ατομικής προστασίας κατά την εργασία, σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 89/556/Ε.Ο.Κ.»
10. Π.Δ. 397 - ΦΕΚ Α. 221/19-12-1994
«Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κίνδυνο ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων, σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 90/269/Ε.Ο.Κ.»
11. Π.Δ. 305 - ΦΕΚ Α. 212/29-08-1996
«Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας που πρέπει να εφαρμόζονται στα προσωρινά ή κινητά εργοστάσια, σε συμμόρφωση προς την οδηγία 92/57/Ε.Ο.Κ.»
12. Υ.Α. (ΠΕΧΩΔΕ) 133 - ΦΕΚ Β. 1176/22-09-2000
«Καθέρωση του Φακέλου Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) ως απαραίτητου στοιχείου για την προσωρινή και οριστική παραλαβή κάθε Δημόσιου Έργου».
13. Υ.Α. (ΠΕΧΩΔΕ) 177 - ΦΕΚ Β. 263/13-03-2001
«Πρόληψη εργασιακού κινδύνου κατά τη μελέτη του έργου».

Αθήνα, Μάιος 2021

Συμπρόσβητες

Σ. Σοτιρόπουλου
Αρχ./Μηχ. με Α' Β

Ε. Μιοντιδάκης
Πολ./Μηχ. με Α' Β

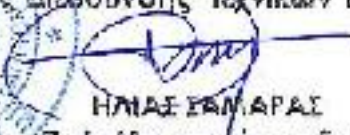

Χ. Πασχαλίδης
Μηχ./γος/Μηχ. με Α' Β

Ελέγχτρια

Ο Πράκτορας κ. Ζ.Β.

Θεωρήθηκε
Ο Προϊστάμενος
της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών

ΗΛΙΑΣ ΣΑΡΑΣ
Αρ. Πολ. Μηχανικός με βαθμό Α'